

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31.08.1984, sp. zn. 4 Cz 36/84, ECLI:CZ:NS:1984:4.CZ.36.1984.1

Číslo: 18/1986

Právní věta: K vydání nepatrného majetku zůstavitele (§ 32 odst. 2 not. ř.) nemůže dojít proti vůli toho, kdo se postaral o pohřeb; převzat musí být všechn majetek zůstavitele, nikoliv jen některé jeho části.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 31.08.1984

Spisová značka: 4 Cz 36/84

Číslo rozhodnutí: 18

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Dědění, Geometrický plán, Řízení před státním notářstvím

Předpisy: 95/1963 Sb. § 32

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Zůstavitelka J. H. zemřela bez zanechání závěti. Jako jediná dědička ze zákona přicházela v úvahu sestra zůstavitelky, která však po smrti zůstavitelky také zemřela. Dědici a právními nástupci této zůstavitelčiny sestry byli její čtyři vnuci, kteří prohlásili, že dědictví za ni neodmítají.

Protokol o předběžném šetření byl sepsán s. J. Ch., který se postaral o pohřeb; uvedl, že zůstavitelka zanechala pouze hotovost 110,- Kčs, dále staré bytové zařízení bez hodnoty a že šatstvo, prádlo a obuv bylo dáno do sběru. Dále uvedl, že pohřební výlohy 1026,- Kčs uhradil, nežádá však jejich náhradu. Podle obsahu protokolu o předběžném šetření byla mu částka 110,- Kčs vydána.

Rozhodnutí státního notářství pro Prahu 7 bylo řízení o dědictví zastaveno pro nepatrnost majetku podle ustanovení § 32 odst. 2 not. ř. a tento nepatrný majetek byl zároveň vydán vypraviteli pohřbu J. Ch.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané ministrem spravedlnosti ČSR, tak, že uvedeným rozhodnutím státního notářství byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Jestliže zůstavitel zanechal nepatrný majetek, může jej státní notářství podle ustanovení § 32 odst. 2 not. ř. vydat tomu, kdo se postaral o pohřeb a řízení o dědictví zastavit.

Účelem tohoto ustanovení je zkrátit a zjednodušit řízení před státním notářstvím v případě tam uvedeném. Postup podle ustanovení § 32 odst. 2 not. ř. přichází v úvahu zpravidla tam, kde nejsou dědicové nebo kde dědicové nemají o dědictví zájem pro jeho nepatrnost. Nepatrný majetek se vydává tomu, kdo se postaral o pohřeb zůstavitele, přičemž není rozhodné, v jakém vztahu byl vůči zemřelému a z jakého důvodu hradil náklady spojené s jeho pohřbem. Obstaravatel pohřbu, kterému byl nepatrný majetek státním notářstvím vydán, nevstupuje do práv zůstavitele jako jeho dědic, i když by jinak náležel do okruhu jeho dědiců, a jeho postavení účastníka řízení je dáno ustanovením § 28, pozdní věta, not. ř. K vydání nepatrného majetku ve smyslu ustanovení § 32 odst. 2 not. ř. nemůže dojít proti jeho vůli toho, kdo se postaral o pohřeb; z povahy věci však rovněž vyplývá, že ten, jemuž je nepatrný majetek vydáván, převezme všechnen tento majetek, nikoli jen některé jeho části.

Státní notářství proto nejprve zjistí, jaký majetek zůstavitel zanechal a jaká cena je jeho cena. Jde-li o nepatrný majetek, vyslechne toho, kdo se postaral o pohřeb, zda na úhradu náklad; pohřbu je ochoten tento majetek převzít; v kladném případě postupuje podle ustanovení § 32 odst. 2 not. ř.

Státní notářství v tomto případě takto nepostupovalo a obstaratele pohřbu nevyslechlo. Přitom mu nebylo známo, že při předběžném šetření výslovně prohlásil, že byt zůstavitelky vyklidí a téhož dne odevzdal klíče od bytu zůstavitelky státnímu notářství do úschovy s tím, že si na dědictví nečiní nárok. Zda částku 110,- Kčs skutečně převzal a ponechal si ji, se nedalo ze spisu zjistit.

Státní notářství vydalo nepatrný majetek tomu, kdo obstaral pohřeb zůstavitelky, aniž si zjistilo, zda s tím souhlasí a zda je ochoten majetek převzít. Jeho rozhodnutím byl tedy porušen zákon v ustanovení § 4 odst. 1 a § 32 odst. 2 not. ř.